

రూపాలులాగా వున్నాయి. అమెరికానైరుతీ ప్రాంతంలో క్రీస్తు షూర్యం నుండి మొన్నమొన్నటి వరకు నేయబడిన అనేక మట్టి పాత్రలు దొరికాయి. వాటిపైన కూడా యుద్ధవీరుల డ్రాయింగులున్నాయి.

స్థానికంగా లభించే వస్తువులతోనూ, రంగులతోనూ ఆ ప్రాచీన అమెరికనులు ఎంతో అందంగా, చుండగా వుంటూ తాము నివసిస్తున్న ప్రకృతికి, పరిసరాలకూ వన్నె తెచ్చేవారు. మధ్యఅమెరికాలోని ఈనాటి మెక్సికో, హోండురాస్ ప్రాంతాలలో కూడా పురాతన

భూదేవత, మృత్యుదేవత వుంటాయి. దేవాలయాలూ, రాతి శిల్పాలూ బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. శిల్పాల లో చాలా వివరాలు చెక్కేవారు. ఆడదికల దుస్తులూ, వేషయాచనలూ చాలా రంగులతో రమ్యంగా వుంటాయి. దక్షిణఅమెరికాలోని ఆండ్స్ పర్వతా

కళారీతులు వర్ణిస్తాయి. ఈ ప్రత్యేక తరవా కళలన్నీ 16వ శతాబ్దంలో తెల్లవాళ్ళ దాడులకు గురయిన శింపిపోయాయి. లేదా అగిపోయాయి.

- బి.వెంకట్రావ్

(8వ పేజీ తరువాయి)
మనదేశము యొక్క సేరు ప్రఖ్యాతులు ప్రపంచదేశాలు గుర్తించినవే. అయితే ఇరుగుపొరుగు దేశాల బెదిరింపులకు గాని, బలవేత దేశాల అదేశాలకు గాని మనదేశం భయపడటం గాని, లొంగడముగాని ఎట్టి పరిస్థితులలోను జరుగరాదు. రవి అస్తమించని బ్రిటీష్ సామ్రాజ్యవాదము నుండి పోరాటాలతో, త్యాగాలతో, అత్యుదాసనాలతో స్వాతంత్ర్యము సాధించుకున్న మనము - బారతీయులము - ఆ సాంప్రదాయాల ఒరవడిని

కొనసాగిస్తూ యు.ఎస్.ఎ.పెత్తందారీ పోకడలకు గాని వరల్డ్ బ్యాంక్- ఇంటర్నేషనల్ మానిటరీ ఫండ్ మొదలగు వాటికి గాని, గాట్కు గాని తలవంచకుండా మన స్థామత దేశభక్తి పునాదిగా మనము ముందుకు సాగటమే "సావరినిటీ"కి సాక్ష్యం కాగలదు. మన దేశం అన్నిరంగాలలో అభివృద్ధిని సాధించడమే మన సావరినిటీని కాపాడుతుంది. దేశ రక్షణ విషయములోను మనము ఎల్లప్పుడు బాగుకాకతే వుండి ప్రత్యేక ప్రణాళికా బద్ధముగా మన రక్షణ కవచాన్ని బలోపేతం చేసుకోవాలి. దేశ సమైక్యత అంత

ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యాలు

రంగిక శాంతిదైతలు మన దేశ రక్షణ పటిమను పెంచుతాయి. ఒక దేశానికి మరొక విదేశీ ప్రముఖుడు వచ్చాడు. ఆ దేశ పాలకులకరు ఆ అతిధికి వారి విద్యాలయాలు- విద్యార్థులను చూపుతూ ఇలా అన్నారు. - "ఈ విద్యాలయాలే మా దేశ రక్షణ శిబిరాలు- ఈ విద్యార్థులే మా దేశ రక్షకులు. నీ చేతుల్లో మేము మా దేశము సురక్షితముగా

వుంటాము". ఇది అక్షరాలా నిజము. అందుకే డాక్టర్ డి.ఎన్.కొరారి కమిషన్ (1964-66) తన నివేదికను ఈ క్రింది వాక్యముతో ప్రారంభిస్తుంది. "బారతదేశ ఉజ్వల భవిష్యత్తు-తన తరగతిగదులలో రూపొందించ బడుతున్నది". ఈ సందేశాన్ని సంపూర్ణంగా అర్థం చేసుకొందాం. మన బాధ్యతలను గుర్తెరిగి మన వంతు కర్తవ్యాలను సక్రమముగా నెరవేరుద్దాం. "మన దీర్ఘ దుష్కర్మ మన ఉపాధ్యాయుల చేతులలో సురకితముగా వున్నది" అని సమాజము మనలను ప్రశంసించేలాగున పరిశ్రమిద్దాం-ప్రవర్తిద్దాం.

ఎక్స్ ప్రెస్ లో మంత్రిగారొస్తున్నారు. రమేష్ కి ఎంతో సంతోషంగా వుంది. సుమారు ఏడాది క్రితం మంత్రిగారు ఆ ఊళ్ళో తమ కాలనీకి వచ్చినప్పటి దృశ్యాలు రమేష్ మదిలో మెదిలాయి.

డాక్టర్. "నేను చేసిందేముందండి?" "చాలా వుంది. వివేకానంద ఏమన్నాడో తెలుసా? 'త్యాగ బుద్ధి, దేశభక్తి, ఉత్సాహము వున్న ఒక మంచి యువకుల్ని నాకివ్వండి. దేశం రూపే మార్చివేస్తాను.' అన్నాడాయ్. నీలాంటి యువకులే దేశానికి కావాలి."

యిప్పుడు కొత్త యిళ్ళలో కళకళలాడుతూ వుంది. ఇదంతా ఆయన చలవే. మంత్రిగారి తప్పకుండా కలిసి కృతజ్ఞత చెప్పాలి. ఎక్కడ కలవాలి? టి.బి.లోనా? ఆయన సభ జరిగే స్థలంలోనా? ఊహించుకోవడంలోనే కలవాలి. ఆయనకి అభిమానపూర్వకంగా స్వాగతం చెప్పాలి. అందరిలో తనని ఆయన గుర్తు పట్టి పలకరిస్తుంటే హృదయం అసందం తో నిండిపోవాలి.

"తప్పకుండా". "నీ భ్రమ. రాజకీయ నాయకుల పలకరింపులూ, చిరునవ్వులూ సైసైనే. మనిషి ముందరవే." "ఆయన అలాకాదు". "సరే, నీ యిష్టం".

ఎండలు మండే కాలం. కాలనీకి నిప్పుంటుంది ప్రమాదవశాత్తు ఎన్నో ఇళ్ళు కాలిపోయాయి. సమయానికి ఫైర్ ఇంజన్ మరో ఊరు వెళ్ళటం పల్ల మంటలు ఆర్పటం గగనమైంది. కబురు వెళ్ళి ఫైర్ ఇంజన్ వచ్చిన తర్వాత గాని మంటలు అదుపులోకి రాలేదు. విపరీతంగా నష్టం కలిగింది. ఎంతో మందికి నిలవనిడ లేకుండా పోయింది.

"వివేకానంద ఆధ్యాత్మిక వాది కదండి". "ఆధ్యాత్మిక వాది కంటే ముందు యథార్థవాది. దేశ దారిద్ర్యాన్ని ముందు నిర్మూలించండి. ఆధ్యాత్మికత దానంతట అదే వస్తుంది" అని ఆయన అభ్యుదయ శంఖం పూరించాడాయ్. అందరికంటే ముందు.

స్వాగతం చెప్పటం అంటే ఎలా? 'సుస్వాగతం' అంటే ఏదో ఎల్లెట్టుగా వుంటుంది. ఆ - మంత్రిగారికి పూలదండవేసి చిరునవ్వుతో నమస్కారం చెయ్యాలి. అదే బాగుంటుంది. ఆయన తనవైపు చూసి జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంటూ చిరునవ్వు నవ్వితే, అదో మధుర పుట్టం.

తండ్రి దగ్గర రమేష్ యిరవై అయిదు రూపాయలు తీసుకున్నాడు. పూలదండలు అమ్మే అంగడికి హుషారుగా వెళ్ళాడు. దుకాణంలో కొన్ని దండలు వేలాడి వున్నాయి. కనకాంబలాలతో, గులాబీ పూలతో, కాగడా మల్లెలతో అవి ముచ్చటగా వున్నాయి. "దండ ఎంతండి?" "ఇరవై రూపాయలు". "మరో మాట చెప్పండి". "అంతేనండీ".

మర్నాడు అనుకోకుండా ఆ ఊరికి మంత్రిగారు విచ్చేశారు. హుటాహుటిన కాలనీకి వచ్చారు. ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చేరిన నిరాశ్రయుల్ని పరామర్శించారు. ఊరికే పరామర్శించటం కాదు. ఆదుకున్నారు. బట్టలిచ్చారు. వంట సామగ్రి యిప్పించారు. తలా కాస్త నగదు తక్షణ సహాయం క్రింద పంపిణీ చేశారు. కాలనీ పునర్నిర్మాణానికి ఆవశ్యకమైన సహాయం చేస్తామని ప్రకటించారు.

"అలాగాండీ!" "నువ్వు నాకు నచ్చావాయ్. యువతి

నిజంగా మంత్రిగారు ఎంత మంచివారు! తమ చేసిన సేవ కొద్దిదే అయినా మెచ్చుకున్నారు. అభినందించారు. ఆశీర్వాదించారు. అంతేకాదు. కాలనీ పునర్నిర్మాణానికి ప్రకటించిన సహాయం మర్చిపోకుండా అందజేశారు. కాలనీ

"పరవాలేదు, కొంచెం తగ్గించండి". "ఏం తగ్గించమంటారు? మెట్రాస్ నించి కనకాంబలాలొస్తాయి. బెంగుళూరు నించి గులాబీ పూలొస్తాయి. అవేం ఊరికే వస్తాయో? ఆకాశాన్నంటే దరలు. అంతా పూలదండేనండీ. మా కొచ్చేదేముంది? దండకట్టిన నాలుగు రూలిడబ్బులేగదండీ."

ఈ వారం కథ

దండ ఖరీదు

హితశ్రీ

అగ్ని బాధితుల్ని పరామర్శించటంలో, వాళ్ళకి సహాయం అందజేయటంలో మంత్రిగారికి రమేష్ ఎంతో తోడ్పడ్డాడు. అతని తోడ్పాటుకి మంత్రిగారెంతో ముచ్చటపడ్డారు.

యువకులంతా నీలా సమాజ సేవకి ముందుకు ఉరకాలాయ్. నువ్వు తప్పకుండా అభివృద్ధిలోకి వస్తావు." "మీ ఆశీర్వాదం".

రమేష్ కి ఈ ఆలోచన బాగా నచ్చింది. వెంటనే తండ్రి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. "ఒక ఇరవై అయిదు రూపాయలు కావాలి నాన్నా?" "ఎందుకు?"

"నిజమే ననుకోండి. ఎంతో కొంత తగ్గించండి. బేరమన్న తరువాత బేరమే". "లేదుబాబు - మాకేం మిగలదండీ. ఏవో నాలుగు దండలమ్ముడుపోతే పొట్టగడుస్తుంది అంతే.

"నీ పేరేమిటి బాబూ" "రమేష్ అండీ" "ఈ కాలనీలోనే వుంటున్నావా?" "అవునండీ". "ఎవరబ్బాయివి?" "నుబ్బారావుగారని యొక్కడి ఎలిమెంటరీ స్కూల్ టీచర్ గారబ్బాయినండీ" "చదువుతున్నావా?" "అవును సార్. బి.ఎ. ఫస్ట్ ఇయర్". "ఇక్కడ కాలేజీలోనా?" "అవునండీ." "కాలేజీ ఎస్.ఎస్.ఎస్.లో వలంటీరువా?" "అవును సార్?"

"నువ్వు నాకు గుర్తుంటావు. ఈసారి నేను వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా కలుసుకో" ? రమేష్ భుజం మీద చెయ్యివేసి తడుతూ అన్నారు మంత్రిగారు. "అలాగే సార్?"

"ఊళ్ళోకి మంత్రిగారొస్తున్నారు. పూలదండ వేద్దామని". "నువ్వెందుకు పూలదండ వెయ్యటం?" "నేనంటే ఆయనకి అభిమానం. ఆయనంటే నాకు గౌరవం. కిందటి ఏడాది మన కాలనీ వాళ్ళకి సహాయం చేసినప్పుడు నేను బాగా వనిచేశానని ఆయన మెచ్చుకున్నారు".

"తగ్గించేది లేదన్నమాట". "చెప్పానుగా బాబూ". "సరే, ఒక దండ వుండీ". "బుట్టలో పెట్టి యివ్వమన్నారా?"

"నీ ఉత్సాహాన్ని, చొరవని చూసి ఆనందిస్తున్నా. మాకెంతో సహాయపడ్డావు. మొదట్నుంచీ గమనిస్తూనే వున్నాను. చాలా

నిజంగా మంత్రిగారు ఎంత మంచివారు! తమ చేసిన సేవ కొద్దిదే అయినా మెచ్చుకున్నారు. అభినందించారు. ఆశీర్వాదించారు. అంతేకాదు. కాలనీ పునర్నిర్మాణానికి ప్రకటించిన సహాయం మర్చిపోకుండా అందజేశారు. కాలనీ

"ఆయన నిన్నింకా గుర్తు పెట్టుకుంటాడా?"

"అక్కర్లేదు. అలా యిచ్చేయండి". రమేష్ డబ్బిచ్చి దండ తీసుకున్నాడు. తాజాగా, ముచ్చటగా వుంది! ముంజేతి మీద వేసుకున్నాడు. స్టేషన్ వైపు బయల్దేరాడు. రిక్షామీద పోదామనుకున్నాడు. కాని, యింకా చాలా టైముంది. రిక్షా ఎందుకు దండగ, నడిస్తే సరిపోతుందనుకున్నాడు. ముంజేతి మీద దండతో నడుస్తుంటే అమాషాగా వుంది. ఇంతకీ మంత్రిగారు తనని గుర్తుపడతారో లేదో! ఎందుకు గుర్తుపట్టరు. తనలాంటి

కావు. అవి ఉల్కలు. కుడ గ్రహానికి బృహ
 బ్రహ్మణ్యమధ్య గ్రహాశకల వలయం
 అని ప్రవేశించింది. అక్కడ కుసగ్రహాలు,
 ఉల్కా శకలాలు తిరుగుతుంటాయి. ఉల్కా
 శకలాల వాతావరణంలో ప్రవేశించి సగముకు
 15 నుంచి 72 కిలోమీటర్ల వేగంతో ప్రయా
 ణిస్తాయి. అప్పుడు ఏర్పడే మర్షణకు అవి
 మండిబూడిదై వాతావరణంలో కలసిపోయి
 నెమ్మదిగా భూమిపై పేరుకొంటాయి.
 ఇలాంటి ఉల్కా భూమిని పూలరేకులపై అప్పు
 డప్పుడు చూడవచ్చు. గ్రహాశకల వలయంలో
 ఉన్నంత సేపూ వీటిని "మీటియోరోయిడ్స్"
 అంటారు. భూ వాతావరణపు ప్రయాణంలో
 మండి పోయే వాటిని "మీటియోర్స్"
 అంటారు. అలా కాక కొన్ని రాళ్ళవలె బలంగా
 ఉండి మండిపోయినవి మండిపోగా మిగిలినవి
 భూమిపై పడతాయి. వాటిని "మీటియోరైట్స్"

కృత్రిమ

"షవర్ మీటియోర్స్" అంటారు. ఇవి
 ఆకాశంలో ఏదిక్కు నుంచైనా సరే పడే
 "స్పారాడి కేమిటియోర్స్" వంటివి కావు.
 మామూలు ఉల్కలు ఆకాశంలో గ్రహాశకల
 వలయ ప్రాంతంనుండి వడుతుంటాయి.
 అయితే "షవర్ మీటియోర్స్" అలాకాదు.
 అవి సంవత్సరంలో ఒక నిర్దిష్ట సమయంలో
 స్పష్టమైన దిక్కునుండి ఆయా శక్లత్రరాశుల
 ప్రాంతాలనుండి మాత్రమే పడతాయి.
 అందుచే ఇది "ఉల్కావృష్టి" అని పేరొందింది.
 సింహ (లియో) రాశి మీదుగా వచ్చే
 ఉల్కలను "లియోనిడ్స్" అని ఓరియన్

ఉంటాయి. శిలాయన ఉల్కలో సగం
 రాతిపదార్థం, సంగం లోహ ధాతువు
 ఉంటాయి. భూమిపై మనం చూసే ఉల్కలు
 చాలా భాగం శిలాఉల్కలే. ఆకాశం నుండి
 పడే వాటిలో 90 శాతం ఉల్కలు శిలా
 ఉల్కల వర్షానికి చెందినవే అయి ఉంటాయి.
 చాలా తక్కువ శాతంలో మాత్రమే ఆయన
 ఉల్కలు నేలపై పడతాయి. భూమిపై పడిన
 శిలా ఉల్కల్ని గుర్తించడం చాలా కష్టం. అవి
 వేవేగంగా శిథిలం అయిపోతుంటాయి.
 లోహ ఉల్కలు కూడా కఠిన నిర్మాణం కలవే
 అయివుంటే భూ వాతావరణపు ఒరిపడికి

శాస్త్రవేత్తలు వచ్చారంటారు. అల్పార్థ
 ప్రమాదం లేదని తాజాగా ప్రకటించారు.
 ఆ లోకముక్క పదార్థాలు మెరుస్తూ ఉల్కల
 వర్షం పడింది. మిగిలిన పదార్థాలతో అది
 అలా రోదసిలో ప్రయాణిస్తుంటుంది.
 పెర్షియన్ ఉల్కావర్షాన్నే పెర్షిడ్స్ అని
 కూడా అంటారు.

ఉల్కల వర్షం గురించిన పరిశీలన
 వలన విశ్వవదార్థ నిర్మాణ రహస్యాలు
 మరింతగా తెలియగలవని అనుకొం
 టున్నారు. మేమూలు లేకుండా, ఆకాశం
 నిర్మలంగా ఉంటే ఈ ఉల్కల వృష్టిని చూడ
 వచ్చు. కాని మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చాలాచోట్ల
 ఆగస్టు 11 - 15 తేదీల మధ్య కాలంలో
 ఆకాశం మేమూలు కమ్మి ఉన్నందున ఉల్కల
 వర్షాన్ని చూడలేక పోయారు.

పురాణపండ రంగనాథ్

యువకులు దేశానికి కావాలని ఎంతో
 అభిమానంతో అన్నారు. నిజంగా సేవలో
 ఎంత ఆసందముంది!

రమేష్ ఆలోచిస్తూ సదుస్తా స్టేషన్
 చేరుకున్నాడు. ప్లాట్ ఫారం టికెట్
 తీసుకున్నాడు. మంత్రిగారి వెంటవస్తే టికెట్
 ఎందుకు అనుకున్నా. ఎందుకైనా మంచిదని
 తీసుకున్నాడు. ప్లాట్ ఫారం మీదికి వచ్చాడు.
 ట్రేయిన్ రైట్ ట్రేమికే వస్తుందని తెలిసింది.
 గంట కొట్టారు. కొంచెం దూరంలో ఓ గుంపు
 వుంది. రమేష్ నెమ్మదిగా అక్కడికి
 చేరుకున్నాడు. అక్కడ పోలీస్ బందోబస్తు
 వుంది. పోలీసులు హడావుడిగా ఆటాయిటూ
 తిరుగుతున్నారు.

రమేష్ గుంపునైపు చూశాడు. వాళ్ళంతా
 మంత్రిగారికి స్వాగతం యివ్వటానికి చేసిన
 అనుచర బృందం. వాళ్ళలో చాలా మందిని
 రమేష్ ఎరిగి వున్నాడు. సర్పంచ్ బసవయ్య,
 సహకార బ్యాంక్ డైరెక్టర్ శ్రీరాములు,
 ప్రాథమిక సహకార వ్యవసాయ పరపతి
 సొసైటీ ప్రెసిడెంట్ లక్ష్మణరావు, కంట్రాక్టర్
 సూర్యనారాయణ, మార్కెట్ యార్డు
 ప్రెసిడెంట్ వీరయ్య, ఇంకెవరో కార్యకర్తలు
 దండలు పట్టుకుని నిలబడి వున్నారు.
 వాళ్ళవరూ తనని ఎరుగరు. వాళ్ళందర్నీ
 చూస్తుంటే రమేష్ కి కొంచెం అద్భ్యంతం వేసింది.
 ఇంతమంది ప్రముఖుల మధ్య తను ఏపాటి
 వాడు! తను ఒక మామూలు విద్యార్థి. వాళ్ళతో
 సమంగా తను మంత్రిగారికి స్వాగతం
 చెప్పటానికి లాభం ఏమీవుంది.

"ఎవరు నువ్వు?"
 ఆలోచనలో వున్న రమేష్ ఉలిక్కిపడి
 చూశాడు. ఎదురుగా ఎన్.ఐ.
 "స్టూడెంట్ నుండి".
 "ఏం చేస్తున్నావిక్కడ?"
 "ఏం లేదండి. మంత్రిగారి స్తున్నారంటే
 కలుసుకోవటానికి వచ్చాను".
 "ఇక్కడ కలుసుకోవటానికి వీలేదు.
 టి.టి.లో మరణం చేస్తారు. అక్కడ కలుసుకో"
 "కలుసుకోటం అంటే, ఊరికే దండ
 వెయ్యటమేనండి".
 "అలా ఎవరు పడితే వారు దండలు
 వెయ్యటానికి వీలేదు."

"మంత్రిగారు నాకు తెలుసు సార్".
 "తెలుసా".
 "తెలుసండి" అన్నాడు రమేష్ కొంచెం
 గర్వంగా.
 "తెలిసినా వీలేదు".
 "దయచేసి అనుమతి యివ్వండి సార్"
 "వీలేదన్నానుగా".
 "మంత్రిగారు నన్ను రమ్మన్నారు సార్"
 అన్నాడు రమేష్ ధైర్యంగా.
 "రమ్మన్నారు?" తటపటాయించాడు
 ఎన్.ఐ.
 "అవునండి".
 "ఇక్కడెవరైనా తెలుసా?"
 రమేష్ ఆ గుంపులో వాళ్ళని
 పరకాయించి చూశాడు.
 "తెలుసు, కాని వాళ్ళకి నేను తెలీదండి"

ట్రేయిన్ వస్తోంది. మంత్రిగారి అనుచర
 బృందం మాటలు మాని ట్రేయిన్ రాకకు
 నిరీక్షించసాగారు. రమేష్ ఆతృతలో
 చూడసాగాడు.

ట్రేయిన్ వచ్చింది. మంత్రిగారు డోర్
 దగ్గర నిలబడి చెయ్యి ఊపారు.
 అప్రయత్నంగా రమేష్ చెయ్యి ఎత్తాడు.
 అనుచర బృందం చేతులు జోడించారు.
 ట్రేయిన్ ఆగింది. అనుచరులంతా
 త్వరత్వరగా మంత్రిగారి కంపార్ట్ మెంట్
 దగ్గరికి చేరారు.

మంత్రిగారు ట్రేయిన్ దిగి
 కంపార్ట్ మెంట్ దగ్గర నిలబడి చేతులు
 జోడించారు. ఆ గుంపులోని వాళ్ళంతా
 హడావుడిగా మంత్రిగారికి పూలదండలు
 వేశారు. మంత్రిగారు చిరునవ్వుతో
 చూస్తున్నారు. రమేష్ గుంపుని తోసుకుని

అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు.
 రమేష్ ఒక్క క్షణం నిర్ణాంతపోయాడు.
 వెయ్యి రూపాయలు! ఇరవై రూపాయల
 పూలదండ వెయ్యి రూపాయలు!
 "ఇంకో దండ" మంత్రిగారు మరో దండ
 చేతిలో పట్టుకున్నారు.

"వెయ్యి రూపాయలు" మంత్రిగారి
 మాటలు నోటిలో వుండగానే సహకార బ్యాంక్
 డైరెక్టర్ శ్రీరాములు అరిచాడు.

"తీసుకోండి". మంత్రిగారు ఆయన
 నైపు దండ విసిరారు. ఆయన వెయ్యి
 రూపాయలు మంత్రిగారికి సమర్పించారు.
 పి.ఎ. ఆ మొత్తం అందుకున్నాడు. అంతా
 చప్పట్లు కొట్టారు.

ఇలా ఆ కార్యక్రమం కొనసాగుతోంది.
 రమేష్ కళ్ళప్పుగించి చూస్తున్నాడు. తను
 గీచిగీచి యిరవై రూపాయలకి బేరమాడాడు
 యిలాంటి దండనే. అవి యిప్పుడు
 ఒక్కొక్కటి వెయ్యి రూపాయలు. ఏమిటిది?
 ఇందులో పైసా దండలు కట్టిన వ్యక్తికి పోదు.
 వీళ్ళంతా చేస్తున్నదేమిటి? రమేష్ మనసంతా
 గజిబిజిగా వుంది.

ఇంతలో కార్యక్రమం పూర్తయినట్టుంది.
 మంత్రిగారు ముందుకి కదిలారు.
 ఆయనతోపాటు గుంపు కదిలింది. రమేష్ కి
 వైతన్యం కలిగింది. చేతిలో దండ నైపు
 చూశాడు. అరే, మంత్రిగారు వెళ్ళిపోతున్నారు.
 చప్పున రమేష్ ముందుకి నెట్టుకొని
 వెళ్ళబోయాడు. గుంపు అతన్ని వక్కకి
 నెట్టింది. రమేష్ జనాన్ని తోసుకుని
 ముందుకడుగేశాడు. మంత్రిగారిని
 సమీపించాడు. మంత్రిగారు వక్కన
 ఎవరితోనో మాట్లాడుతున్నారు. తను వేసే
 దండ కూడా -

రమేష్ మంత్రిగారికి దండ వెయ్యబోయి
 అకస్మాత్తుగా అగిపోయాడు. అతనికేదో
 భయం కలిగింది. చిరు చెమట పట్టింది.
 గుంపు ముందుకి సాగిపోయింది. రమేష్
 చేతిలో దండతో అలాగే నిలబడిపోయాడు.
 మంత్రిగారు ఆజానుబాహువులా గుంపు
 మధ్యన కనిపిస్తున్నారు. తను దండ
 వెయ్యలేకపోయాడు - ఎందుకు? ఎందుకు!
 రమేష్ దిగులుగా దండ జారవిడిచాడు.

"తెలీదా?" ఎన్.ఐ. విసుక్కున్నాడు.
 "ఉహూ. ఇదిగో నా కాలేజీ గుర్తింపు
 కార్డు. దయచేసి అనుమతి యిప్పించండి"
 . రమేష్ జేబులోంచి ఐడెంటిటీ కార్డు తీసి
 చూపించాడు.
 "నిను చెక్ చెయ్యాలి".
 "చెయ్యండి".
 ఎన్.ఐ. అతన్ని సోదా చేశాడు.
 "ఓ.కె. ఒక వక్కన నిలబడి వుండు".
 "థాంక్యూ".
 ఎన్.ఐ. తన పనిమీద వెళ్ళిపోయాడు.
 రమేష్ కి మనసు కుదుటపడ్డది.

ముందుకి పోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.
 ఇంతలో మంత్రిగారు ఒక దండ తీసి చేతిలో
 పట్టుకున్నారు.
 "సమాజ సంక్షేమ నిధి కోసం ఈ దండ
 వేలం వేస్తున్నాను" అన్నారు మంత్రిగారు.
 "వెయ్యి రూపాయలు" కాంట్రాక్టర్
 సూర్యనారాయణ వెంటనే అన్నాడు.
 మంత్రిగారు దండ అతనినైపు విసిరారు.
 సూర్యనారాయణ వెయ్యి రూపాయలు
 చప్పున జేబులోంచి తీసి యిచ్చాడు. ఆ
 మొత్తాన్ని మంత్రిగారు వక్కనే వున్న పి.ఎ.కి
 యిచ్చారు.